

Quickscan natuurwaardenonderzoek Bolscherdwarsweg 1 Bornerbroek

In het kader van de Flora- & Faunawet en Natuurbeschermingswet

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek
Bolscherdwarweg 1 Bornerbroek

In het kader van de Flora- & Faunawet en natuurbeschermingswet en Natuurbeschermingswet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Ad Fontem
Contactpersoon: dhr. J. Klompmaker

Projectnummer en versie: 717, versie 1.0		Status: concept
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 9 december 2015
Ligging projectgebied: Bolscherdwarweg 1 Bornerbroek		

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

[@natuurbankOverijssel](https://twitter.com/natuurbankOverijssel)

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	4
2. Het plangebied.....	5
2.1 Situering.....	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	6
3.1 Algemeen.....	6
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	6
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer.....	6
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	7
4. Gebiedsbescherming.....	8
4.1 Algemeen.....	8
4.2 Natura 2000-gebied.....	8
4.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	9
4.4 Waterlopen uit de Kaderrichtlijn water.....	10
4.5 Slotconclusie.....	10
5. Soortenbescherming; het onderzoek.....	11
5.1 Methode.....	11
5.2 Verwachting.....	12
5.3 Resultaten.....	12
5.4 Historische gegevens.....	13
5.5 Volledigheid van het onderzoek.....	13
6. Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	13
6.1 Toetsingskader.....	13
6.2 Wettelijk kader per soortgroep.....	14
7. Conclusies.....	17
Bijlagen:.....	18

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor de sloop van een houten woning en de nieuwbouw van een woning iets ten westen van de slooplocatie op het adres Bolscherdwarweg 1 in Bornerbroek. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren, beschermd natuurgebied en de ecologische hoofdstructuur.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdieren-, vleermuizen-, vogel- en amfibieënsoorten.

Er nestelen alleen vogel in het plangebied waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd worden. Mogelijk bezet een solitaire Gewone Dwergvleermuis een zomerverblijfplaats in de woning. Geadviseerd wordt om de woning in de actieve periode van vleermuizen te slopen. Het is aannemelijk dat het mogelijk aanwezige territorium behouden blijft doordat de vleermuis een verblijfplaats betreft in de nieuw te bouwen woning. De functie van het plangebied als foerageergebied wordt door de voorgenomen activiteit niet aangetast.

De grondgebonden zoogdieren- en amfibieënsoorten die een vaste rust- of voortplantingslocatie bezetten in het onderzoeksgebied staan allen vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

In het kader van de algemene zorgplicht dient voorkomen te worden dat (beschermde) dieren onnodig lijden, gedood of verwond worden. Om amfibieën en zoogdieren in winterrust niet te verstoren wordt geadviseerd om werkzaamheden in het bos uit te voeren in de actieve periode van amfibieën en zoogdieren.

Het plangebied ligt niet in- of direct naast gronden die tot de EHS, waardevolle waterloop of Natura2000-gebied behoren. Vanwege de lokale invloedssfeer van de voorgenomen activiteit, heeft deze geen negatief effect op deze gebieden. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied/waardevolle waterloop en de kernkwaliteiten van de EHS worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Samengevat:

- Woning slopen in actieve periode van vleermuizen (april-oktober)
- Bepanting en humuslaag verwijderen in actieve periode van amfibieën en grondgebonden zoogdieren (april-september)

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de sloop van een houten woning en de nieuwbouw van een woning iets ten westen van de slooplocatie op het adres Bolscherdwarweg 1 in Bornerbroek. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren, beschermd natuurgebied en de ecologische hoofdstructuur.

Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Bolscherdwarweg 1 in Bornerbroek. Het ligt in het buitengebied, circa 500 meter ten oosten van de kern Bornerbroek. Op onderstaande luchtfoto's wordt de globale ligging van beide deelgebieden weergegeven.

Globale ligging van het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. Bron: Provincie Overijssel.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit bebouwing met erfverharding, bos en agrarisch cultuurland. De bebouwing bestaat uit een houten (nood)woning welke gedekt is met dakpannen en een houten schuurtje. De houten woning beschikt over geïsoleerde wanden, de schuur heeft geen geïsoleerde wanden. Het bosgedeelte bestaat uit een zomereikenopstand met een dichte ondergroei van Rododendron zonder inheemse struik- of kruidlaag. Het agrarisch cultuurland bestaat uit een grazige vegetatie van Engels Raaigras. Open water ontbreekt in het plangebied.

Het plangebied grenst aan de noord- en oostzijde aan loofbos en aan de overige zijden aan agrarisch cultuurland. Op onderstaande afbeelding wordt het deelgebied in detail weergegeven.

Detailopname van het plangebied. Het plangebied wordt met de gele contour aangeduid. Bron: Provincie Overijssel.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit bestaat uit de sloop van de bestaande bebouwing en het bouwen van een nieuwe woning iets ten westen van de huidige bouwplaats. Om de bouw van de nieuwe woning mogelijk te maken dienen enkele zomereiken gekapt te worden en de bosbodem verwijderd te worden. Op onderstaande afbeelding wordt de bouwlocatie van de nieuwe woning aangeduid met het gele vlak.

Positionering van het nieuwe erf (gele vlak). Bron: Ad Fontem.

We onderscheiden de volgende aspecten in relatie tot een mogelijk effect op beschermde flora- en fauna:

- Sloop houten woning en schuur
- Bouw woning en bijgebouw
- Exploitatie (bewoning) van de woning
- Aanleg erfbeplanting

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en -gebieden. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, licht, stof en trillingen tijdens de sloop- en bouwfase

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soort en;
- Aantasting van oppervlakte en/of de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het zijn dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten en/of - natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van het negatieve effect verschilt per soorten en soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten wordt als lokaal beschouwd. De kwantiteit en kwaliteit van oppervlakte- en grondwater wordt niet beïnvloed, er vindt geen licht- en geluidsvervuiling naar de

omgeving plaats en er vindt geen dusdanige uitstoot van verzurende- en/of vermestende stoffen (NH₄/NO_x) plaats dat beschermde natuurwaarden er onder lijden. Mogelijk zijn tijdens de aanlegfase geluid, trilling of stof waarneembaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortdurend en hebben geen negatief effect op beschermde soorten of natuurgebied in de omgeving.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedssfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op soorten en/of habitats buiten het plangebied.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en de Ecologische Hoofdstructuur. Omdat in deelgebied Tankinksweg bestaande varkensstallen worden gesloopt en ter plaatse een schuur wordt gebouwd, wordt deze activiteit niet getoetst. Aangenomen wordt dat sloop en nieuwbouw op het erf geen negatief effect op beschermde gebieden heeft.

De bouw van de nieuwe woning en bijgebouw en de aanleg van erfbepanting in deelgebied Roosdomsweg wordt getoetst aan wet- en regelgeving voor beschermde gebieden.

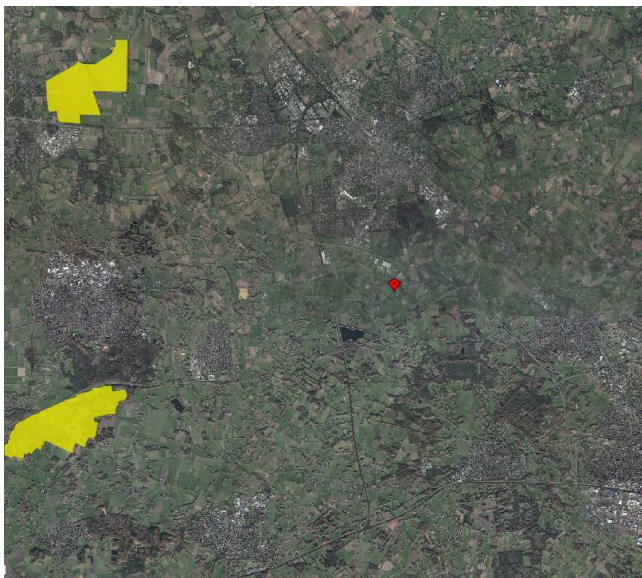
4.2 Natura 2000-gebied

Natura 2000 betreft een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. De provincie Overijssel kent 26 natuurgebieden die een Europese erkenning hebben. De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000.

De bescherming van Natura2000-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het plangebied ligt niet in, of direct naast een Natura2000-gebied. Op 9,8 kilometer ten zuidwesten van het plangebied ligt Natura2000-gebied Borkeld en op 11 kilometer ten noordwesten ligt het Natura2000-gebied Wierdense Veld. Op onderstaande kaarten wordt de ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven met de gele vlakken.

*Ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid.
Bron: Provincie Overijssel.*

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt niet in, of direct naast Natura2000-gebied. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. Dat wil zeggen dat de voorgenomen activiteit geen negatief effect op gebieden erbuiten heeft. De instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied wordt door de voorgenomen activiteit niet negatief beïnvloed.

Conclusie

Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Natuurbeschermingswet-vergunning aangevraagd te worden.

4.3 Ecologische Hoofdstructuur

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur in hun provincies. De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in de EHS dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet van belang.

Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden“ van de EHS waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen de EHS zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van de EHS is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde EHS-spelregels: herbegrenzing van de EHS, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. de EHS

Deelgebied 2 ligt niet in, of direct naast gronden die tot de EHS behoren. Gronden die tot de EHS behoren liggen 425 meter ten noorden van het plangebied. Op onderstaande kaart wordt de ligging van de EHS in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van de EHS nabij het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. Bron: Provincie Overijssel.

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt buiten de EHS en de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal waardoor de voorgenomen activiteit geen negatief effect heeft op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS.

Conclusie

Het plangebied ligt niet in- of direct naast de EHS. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

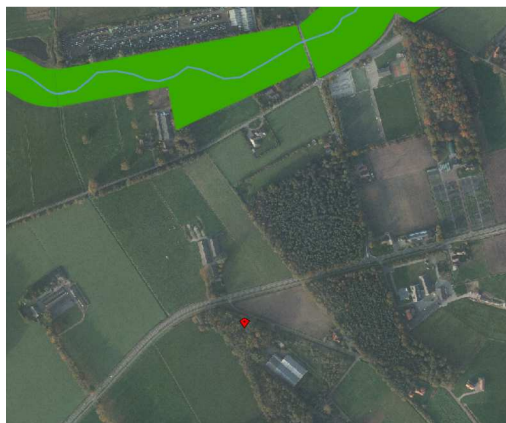
4.4 Waterlopen uit de Kaderrichtlijn water

In Nederland vertaalt de Rijksoverheid de Kaderrichtlijn Water (KRW) in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de KRW. Zij is dit mede namens de andere rijkspartijen en in nauw overleg met provincies, waterschappen en gemeenten. In het Bestuursakkoord Water is de samenwerking in het waterbeheer en -beleid tussen deze partijen vastgelegd.

Per stroomgebied moet in 2009 in stroomgebiedsbeheerplannen zijn aangegeven hoe de waterkwaliteit kan worden verbeterd. Nederland is verdeeld over vier internationale stroomgebiedsdistricten: Rijn, Maas, Schelde en Eems. Tot een stroomgebiedsdistrict behoort niet alleen het water van de hoofdrivier, maar al het water in het betreffende gebied.

Ligging nabij waardevolle waterloop

Het plangebied ligt niet in- of direct naast een waardevolle waterloop. De meest dichtbij gelegen waardevolle waterloop ligt 0,5 kilometer ten noorden van het plangebied. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van een waardevolle waterloop in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Waterlopen uit kaderrichtlijn water en waardevolle kleine wateren

Ligging van waardevolle waterlopen (blauwe lijn) in de omgeving van het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. Bron: Provincie Overijssel

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op waardevolle waterlopen.

Conclusie

Het plangebied ligt niet in- of direct naast een waardevolle waterloop en de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de kwaliteitsdoelen van waardevolle waterlopen.

4.5 Slotconclusie

Het plangebied ligt niet in of direct naast de EHS, Natura2000-gebied of waardevolle waterloop. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op beschermde gebieden of waterlopen erbuiten. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied, de kwaliteitsdoelen van de kaderrichtlijn water en de kernkwaliteiten van de EHS worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing, watervergunning of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteit uit te mogen voeren in overeenstemming met wet- en regelgeving voor beschermde gebieden.

5. Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 23 november 2015 onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (onbewolkt, temperatuur 14 °C, geen sneeuw/ijsbedekking en een matig zuidwestenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 23 november
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2015)
- De zoogdieren van Overijssel (Douma, 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor floristisch onderzoek omdat planten in de wintermaanden niet bloeien en bovengrondse delen van sommige planten tijdens de winterperiode afgestorven zijn. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan echter een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen omdat de meeste vogelsoorten in deze periode geen territoriaal gedrag (zang, nestbouw) vertonen (en geen bezet nest meer hebben) en zomergasten (trekvogels) vertrokken zijn naar hun overwinteringsgebied(en). Op basis van een beoordeling van de biotoop kan echter een goede inschatting gemaakt worden van de functie en betekenis van het plangebied voor (broed)vogels.

Zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. Er is gekeken naar graaf, vaat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren, maar beperkt geschikt voor onderzoek naar vleermuizen. Vleermuizen bezetten kraamkolonies, zomerverblijfplaatsen en paarverblijven in de zomer/nazomer en sommige soorten verruilen hun zomerverblijfplaatsen voor winterverblijfplaatsen gedurende de periode oktober-maart. Winterverblijfplaatsen liggen soms op enige afstand van de zomerverblijfplaatsen. Vleermuissoorten kunnen onderling sterk verschillen in hun verblijfplaatsen gedurende het jaar. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan echter wel een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor vleermuizen en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen omdat ze zich teruggetrokken hebben in hun overwinteringslocaties. Deze bevinden zich doorgaans in de grond, onder tegels, blad, bosgrond, boomstronken e.d. Op basis van landschappelijke kenmerken kan echter goed

beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van dagvlinders omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kevers en mieren omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde kever- en mierensoorten ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied niet onderzocht op het voorkomen van vissen en kreeftachtige omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde vissensoorten en kreeftachtigen ontbreekt.

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Kevers
- Vissen en kreeftachtigen
- Vaatplanten
- Libellen
- Dagvlinders
- Reptielen

Mogelijk komen de volgende soortgroepen in het gebied voor:

- Vogels
- Amfibieën
- Grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen

5.3 Resultaten

Planten

Er zijn in het plangebied geen beschermde plantensoorten waargenomen. Het grasland bestaat hoofdzakelijk uit Engels raaigras en sommige andere soorten die bestand zijn tegen intensieve bewerking en hoge mestgift. Het bos bestaat uit een opstand van zomereiken van ca. 60 jaar oud met een ondergroei van Rododendrons. De struik- en kruidlaag ontbreekt daarbij bijna volledig. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een nagenoeg ongeschikte groeiplaats voor beschermde soorten.

Amfibieën

Er zijn tijdens het onderzoek geen amfibieën waargenomen, maar dat is niet verwonderlijk omdat amfibieën in november zich teruggetrokken hebben in hun overwinteringslocaties. Deze bevinden zich meestal onder de grond. Het cultuurland vormt een ongeschikt habitat voor amfibieën, maar mogelijk behoort het bos tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieënsoorten als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. Deze soorten benutten het plangebied mogelijk als foerageergebied (hoofdzakelijk tijdens de nachtelijke uren) en als

overwinteringslocatie. Zij bezetten er geen voortplantingsplaatsen. De betekenis van het plangebied als foerageer- en overwinteringsgebied voor amfibieën is zeer beperkt vanwege de kleine oppervlakte en de ligging op enige afstand tot geschikte voortplantingswateren.

Vogels

Mogelijk nestelen er vogels in de schuur en het bos. Daarbij gaat het om vrij algemene- en weinig kritische soorten als Merel, Zanglijster, Houtduif, Tjiftjaf, Roodborst, Winterkoning en Vink.

Vleermuizen

Er zijn tijdens het onderzoek geen vleermuizen waargenomen, er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats in het plangebied bezetten en het plangebied wordt als een weinig geschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd. Mogelijk benut een solitaire Gewone Dwergvleermuis de houten woning als zomerverblijfplaats, de woning is ongeschikt om benut te worden als verblijfplaats voor groepen vleermuizen zoals een kraamkolonie of winterverblijfplaats. Gewone Dwergvleermuizen kunnen een verblijfplaats bezetten achter gevelpannen, onder nokpannen, loodslabben, windveren, vensterluiken en gevelbetimmeringen. Er zijn geen natuurlijke potentiële verblijfplaatsen in de eikenopstand waargenomen.

De open plekken, de boomkronen en de bosrand vormen mogelijk een geschikt foerageergebied voor soorten als Gewone Dwergvleermuis, Gewone Grootoorvleermuis en Laatvlieger. Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en vormt daardoor geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische soorten als Haas, Egel, Steenmarter, Bunzing, Hermelijn, Ree, Bosmuis, Veldspitsmuis en Vos. De meeste soorten benutten het bos als foerageergebied zonder dat ze er vaste rust- of voortplantingslocaties bezetten. De aanwezigheid van vaste rust- en/of voortplantingslocaties in het bos van soorten als bosmuis, bosspitsmuis en egel kan niet uitgesloten worden. Gelet op de inrichting, het gevoerde beheer en de beperkte oppervlakte, gaat het daarbij hooguit om één of enkele individuen.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten waargenomen en het plangebied wordt niet als functioneel leefgebied van andere beschermde soort(groep)en beschouwd.

5.4 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.5 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6. Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

6.1 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden

6.2 Wettelijk kader per soortgroep

Flora

In het onderzoeksgebied komen geen beschermde plantensoorten voor. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Vogels

Mogelijk nestelen er vogels in de schuur en in de beplanting in het bos. Er nestelen alleen soorten in het plangebied waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. Omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd 'wettelijk belang' wordt beschouwd, kan geen ontheffing verkregen worden voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (inclusief eieren en/of jonge vogels). Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is augustus-februari. Nader onderzoek is niet nodig.

Vleermuizen

M.b.t. verblijfplaatsen

Mogelijk bezet een solitaire gewone dwergvleermuis een zomerverblijfplaats in de te slopen woning. Formeel zijn vaste verblijfplaatsen van vleermuizen jaarrond beschermd en is een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet vereist om een verblijfplaats te mogen verstoren/vernielen. Geadviseerd wordt om de woning gedurende actieve periode van vleermuizen te slopen (dat is de periode april-oktober) zodat de vleermuis een vervangende verblijfplaats zal betrekken. Vanwege de nieuwbouw van een woning nabij de huidige bouwplaats, is het aannemelijk dat het mogelijk aanwezige territorium behouden blijft omdat de vleermuis vermoedelijk de nieuwe woning zal benutten als verblijfplaats. De mogelijk aanwezige verblijfplaats vormt geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit.

M.b.t. foerageergebied

Mogelijk foerageren sommige soorten incidenteel en kortstondig in het plangebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt de kwaliteit van het gebied als foerageergebied niet aangetast, maar mogelijk zelfs versterkt (aanplant bomen en struiken en meer lengte bosrand). De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

M.b.t. vliegroute

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Grondgebonden zoogdieren

Mogelijk behoort het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het merendeel van deze soorten bezet geen vaste verblijfs- of voortplantingslocatie in het plangebied. De soorten die mogelijk wel een vaste verblijfs- of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten staan allen vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze

soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

In het kader van de algemene zorgplicht moet voorkomen worden dat dieren onnodig lijden, verwond of gedood worden. Om te voorkomen dat egels in winterslaap verstoord worden, wordt geadviseerd om werkzaamheden in het bos (zoals het verwijderen van beplanting en strooisellaag) uit te voeren tijdens de actieve periode van egels. Dat is de periode maart-oktober. Nadere maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht zijn niet noodzakelijk. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Amfibieën

Het bosgedeelte in het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van sommige amfibieënsoorten. Deze soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

In het kader van de algemene zorgplicht dient voorkomen te worden dat (beschermde) dieren onnodig lijden, gedood of verwond worden. Om amfibieën in winterrust niet te verstoren wordt geadviseerd om werkzaamheden in het bos, zoals het verwijderen van vegetatie en humuslaag, uit te voeren in de actieve periode van amfibieën. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is april-september. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Overige soorten

Het onderzoeksgebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde soorten.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Zoogdieren; grondgebonden	Geen tabel 2-3 soorten	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Divers	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren</i> <i>Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren</i>	Werkzaamheden in bos uitvoeren buiten voortplantingsperiode.
Vleermuizen; verblijfplaats	Mogelijk soorten als gewone dwergvleermuis	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren</i> <i>Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen</i>	Woning slopen in de actieve periode van vleermuizen.
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foerageergebied + vliegroutes)	Divers	Niet van toepassing	Geen

Amfibieën	Geen tabel 2-3 soorten	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren</i>	Werkzaamheden in het bos uitvoeren in de actieve periode van amfibieën
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

7. Conclusies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdieren-, vleermuizen-, vogel- en amfibieënsoorten.

Er nestelen alleen vogel in het plangebied waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd worden. Mogelijk bezet een solitaire Gewone Dwergvleermuis een zomerverblijfplaats in de woning. Geadviseerd wordt om de woning in de actieve periode van vleermuizen te slopen. Het is aannemelijk dat het mogelijk aanwezige territorium behouden blijft doordat de vleermuis een verblijfplaats betreft in de nieuw te bouwen woning. De functie van het plangebied als foerageergebied wordt door de voorgenomen activiteit niet aangetast.

De grondgebonden zoogdieren- en amfibieënsoorten die een vaste rust- of voortplantingslocatie bezetten in het onderzoeksgebied staan allen vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

In het kader van de algemene zorgplicht dient voorkomen te worden dat (beschermde) dieren onnodig lijden, gedood of verwond worden. Om amfibieën en zoogdieren in winterrust niet te verstoren wordt geadviseerd om werkzaamheden in het bos uit te voeren in de actieve periode van amfibieën en zoogdieren.

Het plangebied ligt niet in- of direct naast gronden die tot de EHS, waardevolle waterloop of Natura2000-gebied behoren. Vanwege de lokale invloedsfeer van de voorgenomen activiteit, heeft deze geen negatief effect op deze gebieden. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied/waardevolle waterloop en de kernkwaliteiten van de EHS worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Samengevat:

- Woning slopen in actieve periode van vleermuizen (april-oktober)
- Beplanting en humuslaag verwijderen in actieve periode van amfibieën en grondgebonden zoogdieren (april-september)

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 3. fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art. 75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbodsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage
Impressie van het onderzoeksgebied

